دکتۆر ئیسماعیل رەسول:

هەر کەسێ خودان بیر وباوەریا نەتەوی، بلا دووری وەلات ژی بە هەر ژێ نە دوورە و پێڤە گرێدایە

پشتی هەڤرکیەکا بهێز ب گۆتار ولێکۆلینێن خوە یێن دبلۆماسی وئەکادمی دگەل رژێما سوریێ ژبۆ ب دەست خستنا مافێن کوردان دکەت، دچە ئێکەتیا سۆڤیەت ول سالا ١٩٨٣ ناما خوەیا دکتۆرایێ لسەر کۆچەراتیێ وەردگرت.

پاشی دچە وەلاتێ جەزائیر ول زانینگەها وەهرا ٤ سالان (١٩٨٣-١٩٨٧) وانا ل سەر شارستانیەتا رۆژهەلاتا ناڤین ژ قوتابیێن زانینگەهێ را دبێژە ودچە ول لیبیایێ ژی ٣ سالان ژ عەمرێ خوە دبۆرینت.

ور ژی بجی دهێلە وتێت سوریێ ول زانینگەهەکێ وانا دده قوتابیان، نێزیکی سالەکێ ب پەرێ خوە دچت وتێت.

ب دەهان گۆتار ولێکۆلین د رۆژنامە وگۆڤار ومالپەرێن ئنتەرنێتێ دا بەلاڤکرینە ودوو پەرتۆکێن ببها ل بن چاپێ هەنە، یەک ژوان ل ئەلمانیا حازرکری یە ل سەر بیروباوەرێن کەڤنارێن کوردان، یێن ئۆلی وگەلێری. ئا دن ل سەر دیرۆکا کوردا یا کەڤنارە، ژ هەشت هەزار سالان بەری زانینێ .

کارێ وەرگێرانێ ژی کریە وچەندین گۆتار ولێکۆلینێن جۆراوجۆر ژ زمانێن رووسی وئەلمانی وەرگەراندنە ژوانێن گرنگ گۆتارەکا ئەلمانی ل سەر سەدام وچەکێ کیمیایی یە.

ل سالا ١٩٨٧ ژن ئانی یە ونها چار زارۆک هەنە، دوو کور، دوو کچ (رێمەند، پێ مەند، مەندانا، هالین).

هەڤپەیڤین: کۆڤان خانکی

دکتۆر ئیسماعیل رەسول ئەوێ کو ل ٧/٨/١٩٥٠ ل قامشلۆ ژ دایک بووی دەربارەی ئاینی دبێژە: (ژ تەرە بێژم چ لۆ، درۆژا ئیرۆ دا نەگەلەکی پێوستە مرۆڤ ل سەر ڤان تشتا بسەکنێ کا کی چ ئاینە، ئیرۆ ژ مە کوردا را لازمە کوردایەتی، راستە کورد ب هەژمارا خوە یا مەزن پتری ئێزدی بوون، ئێزدیەت بیروباوەرێ کالکێت مە کشکایە، ئەڤەژی نە باوەرا منە، ئەڤە زانیاریا بەری منە یێ ئەوروپی نە وخوە ب باوەریا من ژی. ئەز کوردەکم کێفامن ژ ئێزدیێ باش رەتێ، بوسلمانێ باش رەتێ وژ کاکەیێ باش رەتێ وهەر کەسێ روومەتێ بدە مرۆڤێ بەرامبەر خوە، درۆژا ئیرۆدا ئەزێ روومەتا هەر بیروباوەرێ ئینسان بکم، بەس دڤێ بگەهیژە سینورەکێ، بەس ئەو سینور وئەو بیروباوەری نەب دژی ئێ دن بە، ئەڤەژی وەدکە نیشتمانیا مە خورتر بە، کورد پەروەریا مەژی تێ پاراستن). **پێداچۆ ودرێژی دا ئاخفتنا خوە:** (دواری خودندنا من دە ئەو تشت پڕ نێزیکی من، من لێکۆلین چێکرنە کو بیروباوەرێن ئۆلی بیروباوەرێن کەڤنارێن کوردانن ود دوور دا ئەشکەرا دبە).

دپرسەکێ دا کانێ چەوا ل رژژئاڤایێ کوردستانێ لێکۆلینێن خوە بەلاڤ دکرن وتا چ راده دئازاد بوون دهەلبژارتن ونڤیسین وبەلاڤەکرنێ دا؟ گۆت: (مە بابەتێن خوە دبن ناڤێ دیرۆکا کوردان دا بەلاڤ دکرن ب ناسناڤێن جوداجودا کو کوردان بدن ناسکرن، ئرژێما سوریێ ژی ژ ڤێ سیستەما هانێ نەدترسیا چونکی گرێدایی دیرۆکێ بوو، ل ڤر ئەو شاشن چونکی ئەوێ دیرۆکا خوە ناس بکێ وێ بزانێ مللەتکی جودایە، تایبەتمەندی یێن مە دواری فۆلکلور وزماندا جودانە نە وەکی یێن دۆرا خوەنە، وەلاتێ مە سنورێ وی هەیە بەلکی ئانا پەرچە بوویە، ل ڤێ داویێ ئەڤ چەند زانین و وەختێ زانین رێک نەدان مە ئەم دەرکەتن ئەوروپا).

پشتی مە خوەستی بزانن دکتۆر گەلکێ حەز ژ چ دکەت؟ ب ئاخفتنێن خوە یێن خوەش وبلەز گۆت: (کێفا من ژ جڤاتا خوەشکرە تێ، ب خەلکێ رە ب دم وبستینم ، دان وستاندنا ژ دل وجان ودل پاقژ، بێ فەن وفوت بکەم، ئانکو تشتی خوەشک هەبە ژ هاور دۆرێ خوە رە بێژی، ل وی چاخی مرۆڤانتی و وەلاتپەروەری خوەشتر بە، ب کورت مرۆڤ راستگۆبە).

دێ باشە پا تو گەلکی حەز ژ چ ناکی؟

کەنیا وگۆت: (تشتێ من ژتەرە گۆت کێف من ژێ رە تێ، ب عەکسی وێ کێفا من ژێرە نایێ. مەسەلەن: دوو روبوون) **پاشی بال کشاندە سەر بنگەهێ لالش وبزاڤا وی یا رەوشەنبیری وگۆت:** (هەلبەت دزوو دە ئەز نێزیکی بنگەهێ لالشم درێ یا د.خلیل جندی را، ئەز دبینم تشتێ ل سەر ئێزدیاتیێ مرۆڤ دکارێ بێژێ کێمانی تێدە تونەیە، ولۆ هەبکی ئەزێ وە رەخنە کم لۆۆ، تشتەکی گەلەکی کووربوون ل سەر ئێزدیەتیێ هەیە، گەررکە ببە بەشەک ژ شارستانیەتا کوردی ورەهێ خوە بەردە ناڤ کوردایەتیێ دە. ئەز دخوازم دواری چاندایەتیی دا لالش وکوردایەتی ب هەڤرە بمەشن. ژ بەر کو هەردوو چقێ دارەکێ نە، گەرەکە ئەڤ دارە شین ببە خورتر ببە ورەهێ خوە بەردە). ئەز دخوازم هەرم لالشا نورانی ژی سەرەدان بکم، هەر وەک هۆزانێ مە یێ مەزن جەگەرخون گۆت حەجا مە لالشە.

ل داویێ دیتنا خوە ژبۆ باشوریێ کوردستانێ ئانی زمان: ئەڤ جارا پێشینە ئەز تێم باشوور، بەلێ ئەز پێڤە گرێدایی مە وهەر کەسەکی خودان بیروباوەری یا نەتەوەی چ ئێزدی چ کاکەیی چ بوسلمان بلا دووری وەلات ژی بە پێڤە یێ گرێدایە، تە دیت ئەڤ وەلاتێ مە بنگەهە ژێرا تێت دانین، تێ خوەستن ژهەر رەوشەنبیریەکی ژ هەر کەسەکی کورد وهنۆهنۆ وبهنا فردە ل سەر ئاڤابکە.

هاتنا من، من خوەست ئەز زغرۆکەکێ ژی ل سەر ڤی بنگەهی دەینم)

چەند بۆچوون وەرگرتنەک ل دۆر فێستیڤالا لالش یا رەوشەنبیری ٢٠٠٦

رۆژا دووێ ژ فێستیڤالا لالش یا رەوشەنبیری ٢٠٠٦ ل شێخان، هاتە گێران، ژبۆی کو ئەم بزانن دیتنێن خەلکێ مە بۆ ڤێ فێستیڤالێ چاوەنە، مە ئەڤ بۆچوون وەرگرتن.

ئامادەکرن: ئەیاد عجاج

ل پێشیێ بەرپرسێ لقێ ٢٠ یێ p.d.k بەرێز فەریق فارۆق بۆ دەنگێ لالش گۆت: ب راستی فێستیڤالا لالش ئەڤ سالە رەوشەکا تایبەت هەبوو.. گەلەک یا ب ڤەژەن بوو، خەلکەکی زۆر هاتبوو، یێن کو ئامادەژی بووین هەمی ئەو بوون یێن خودان شیان، برگەیێن جۆراوجۆر وگرنگ بوون وب تایبەت پەیڤا سەرۆکێ بنگەهێ لالش کاک خدر پیر سلێمان، دیسا پەیڤا پارێزگەری پەیڤەکا هێژا بوو ئاخفتنێن بهێز تێدا هەبوون، هەر دیسان سەمینارێن پڕ باش بوون وئەز بخوە ئێک ژوان کەسان بووم یێن مفا ژێ وەرگرتی، ئیرۆ ل ڤێری ژی (شێخان) ب باشی برێڤە چۆ، ب گشتی فێستیڤالەکا باش بوو وبەلگەژی بۆ وێ چەندێ کو هند خەلک هاتبوو جھ دهۆلێ دا نەما ویێن نەهاتینە ژۆر ژی ژبەر نەبوونا جهی مە داخوازا لێبۆرینێ ژێکر، هەر چەندە بەری دوو سێ رۆژەکان فێستیڤالەکا دی ژی ل دەڤەرا مە هاتبوو بەستن، لێ ئەڤە هێش ژ وێ بەرفرەھ تربوو.. ل دوماهیێ داخوازا مە ئەوە دسەرکەفتی بن وسوپاسی ودەست خوەش بۆ هەموو لایەکی.

پاشی (کەریم سلێمان) سەرۆکێ بنگەهێ لالش ژمەرا گۆت: براستی ئەڤەژی تشتەکی گەلەک باش بوو کو رۆژەکێ ل شێخان ژی ئەڤ فێستیڤال هاتیە گێران، ئەڤ فێستیڤالە بەشداریەکا مەزن دکەت دهشیارکرنا هەستێ نەتەوی دا ل نک خەلکێ مە، چونکی هەتا نهۆ ل دەڤەرێن مە شینوارێن تەعریبێ مانە، ژبەر ڤێ چەندێ ئەڤ فێستیڤالە گەلەک دگرنگن.

پاشی دنیا فەخری وەها بۆچۆنا خۆ ژمەرا ئاخڤی: شێخان دەڤەرەکە ژنوو هاتیە رزگارکرن وبەری چەند سالەکا دبن زولما دکتاتۆریەتێ دا بوو، نها ئەڤ جۆرە فێستیڤال بهێتە گێران ژبۆ خرڤەکرنا رەوشەنبیرێن دەڤەرێ وسوپاسیێن خۆ پێشکێشی رێزدار فەلەکەددین کاکەی دکەین ژبەر پشتەڤانی کرنا وی ژبۆ ڤان جۆرە بزاڤان.

قوتابی خەولا محسن ژ مەرا گوت: سیھ وپێنج سالان دەڤەرا مە دبن زولما رژێما دکتاتۆریێ دا بوو نهۆ ئەڤ جۆرە بزاڤە باشترین بەرسڤە ژبۆ وان دیمەنێن تەعریبێ وئەڤ فێستیڤال ژی پێنگاڤەکا باشە ژبۆ پێشڤەبرنا رەوشەنبیریا کوردی.